

FIGENBLADET

– BLADET DER DÆKKER DET VÆSENTLIGSTE Marts 2012
nr. 56

Åbne munde eller mundkurve?

Aarhus Universitet har i den sidste tid været genstand for heftig debat i medierne

»Vi skal holde op med at jamre«

FigenBladet har interviewet biskop over Aarhus Stift, Kjeld Holm, der blandt andet mener, at vi skal se positivt på folkekirkens udfordringer

Amerikansk værdivalgkamp

Kampen om at blive præsidentkandidat for Republikanerne i USA er i fuld gang. FigenBladet har kastet et blik på religionens rolle i den amerikanske valgkamp

INDHOLD

NYHEDER

- 3 | Ukræse nettoakademikere
Nye tider for spejderne
Martrede helgenkendisser
- 4 | Amerikansk værdivalgkamp
- 5 | Ondskaben iscenesat
- 6 | Management på universitetet
- 7 | Dannelsesfag til debat

INTERVIEW

- 8 | Biskop med mere

INFORMATION

- 10 | Information: Den nye AU Job- og Projektbank
Ansøgningsfrist til Pastorseminariet
- 11 | Jobopslag: Assistentpar søges til Den Danske Sømandskirke i Hong Kong
Annonce: ILD - Inspirér, Lær, Del
- 12 | Torvet: Til kamp for studiemiljøet v. Teolrådet
- 13 | Leder
Klommen

KRONIKKEN

- 14 | Vertikal synergieffekt

ANMELDELSER

- 16 | De usynliges religion og integration
- 17 | Frontsang fra de varme lande

PRAKTIK

- 18 | Livsdrømmene realiseret i praksis

UNDERHOLDNING

- 19 | FigenBladet spørger

KALENDER

- 20 | Spændende arrangementer

FIGENBLADET

– BLADET DER DÆKKER DET VÆSENTLIGSTE

Redaktionslokale:

Bygn. 1442, lok. 210

Postadresse:

FigenBladet
Det Teologiske Fakultet
Tåsingegade 3
8000 Aarhus C

Telefon: 8716 0527

Mail: figenbla@teo.au.dk

REDAKTION PÅ FIGENBLADET NR. 56 | 2012

Ansvarshavende chefredaktør:

stud.theol. Hans Nørkjær

hans_norkjaer@hotmail.com | 41170909

Redaktionsmedlemmer:

stud.theol. Jacob Bech Joensen
stud.mag. Mette Møller Thomsen
stud.theol. Sophie Lønne Hundebøll
stud.mag. Kamilla Dwight
stud.mag. Samuel Schriver
stud.theol. Kirstine Rasmussen
stud.mag. Alexander Rønholt

jacobbechjoensen@gmail.com
mette_moellerthom@hotmail.com
sophieloenne@hotmail.com
kamilladwight@hotmail.com
samuelschriver@gmail.com
efteraarsbarn@gmail.com
alexander.ronholt@gmail.com

Redigering af bladet er afsluttet
14. marts 2012

FigenBladet 57 | 2012

Udkommer 18. april 2012
Deadline 8. april 2012

FigenBladet kan ikke tages til
indtægt for holdninger, der
kommer til udtryk på bladets
debatsider. Vi forbeholder os ret
til at forkorte indlæg.
ISSN: 16029976

Ukræsne nettoakademikere

ORD | KAMILLA DWIGHT

Et stigende antal arbejdsløse akademikere har fået beskæftigelsesminister Mette Frederiksen (S) til at komme med en op-sang. Hun savner en mere ansvarlig og voksen opførsel fra de studerende, der ikke har ret til at være kræsne. I stedet bør de tage job i Netto. Det har fået en masse akademikere op af stolene. Flere påpeger, at det er en forfæjlet kritik. Efterfølgende har ministeren trukket i land i forhold til Netto-eksemplet, men fastholder kritikken. Tine Vesth Nielsen, konsulent ved Magistrenes a-kasse i Aarhus, giver sit syn på ministerens udtalelser: »Det er ikke min oplevelse, at de studerende er kræsne. De fleste har

en enorm bevidsthed om, at de skal ud og kæmpe om at få et job. De vil gerne inspireres og kvalificeres til arbejdsmarkedet.« Hun indrømmer, at enkelte er langt væk fra arbejdsmarkedet, men de får ikke lov til at sidde på hænderne af den grund: »Ledighedssystemet levner ikke plads til at være kræsen, så de få, der er, bliver presset af lovkravene om jobsøgning og yderligere af aktiveringspligt og forkortet dagpengeperiode.« Hun slutter: »Ministerens kritik er uværdig for alle. Den

ILLUSTRATION | JACOB BECH JOENSEN

mistænkeliggør de mange, der knokler for at få et job, selvom der i systemet er taget højde for de få, der ikke gør det.«

Nye tider for spejderne

ORD | HANS NØRKJÆR

Spejderbevægelserne oplevede fra 2000-2010 et drastisk fald i medlemstal. Derfor har bevægelserne været igen-nem en gentænkning af deres identitet. KFUM-Spejderne og Det Danske Spejderkorps har dog de senere år oplevet en fremgang på samlet set 3.000 medlemmer. Lektor, dr.theol Peter Lodberg fra Aarhus Universitet mener, at udviklingen er udtryk for ændrede vilkår for den slags bevægelser: »Kampen om de unges

tid er hård. Privilegiernes og traditionernes tid er simpelthen forbi. Og i dag bliver man ikke nødvendigvis i den samme forening eller bevægelse i mange år. Man skal realisere sig selv og bygge CV'et op. Derfor har spejderbevægelserne oplevet svære tider.« I den nye sekulariserede tid er kristendommens rolle i bevægelsen blevet genovervejet. Rasmus Bro Henriksen, der er formand for KFUM-Spejdernes styregruppe for eksterne relationer, fortæller til FigenBladet:

»Andagter og traditionel forkyndelse kan ikke stå alene. Personlig debat om religion og eksistens er nødvendig, hvis trosspørgsmålet skal blive nærværende for de unge.« Og noget af det, nedgangstiden for spejderne har medført, er en gennemtænkning af spejderlederuddannelserne: »Vi har ændret uddannelsessystemet, så der er blevet mere fokus på ideen bag de enkelte aktiviteter. Og vi sætter fokus på både det praktiske og det åndelige. Vi ved, hvad vi vil.«

Martrede helgenkendisser

ORD | KAMILLA DWIGHT

Whitney Houstons død er ikke forbåget i stilhed. Billeder af sørgende fans

om sangdivaens guldfarvede rustvogn tonede over skærmen. Er der tale om en kendis-dødekult? Religionshistoriker Britt Istoft fra Syddansk Universitet beskæftiger sig med forholdet mellem religion og populærkultur. Hun fortæller, at dyrkelsen af afdøde musikere ikke er et nyt fænomen, men har eksisteret siden 1960'erne. Det gælder især musikere, hvis død er omgærdet med mystik. »Nogle får nærmest helgenstatus efter deres død på grund af de lidelser, som de, ifølge fans, har gennemgået på grund af blandt andet mediernes 'for-

følgelser'.« Elvis Presley er et eksempel. »Millioner valfarter hvert år til hans grav i Graceland, hvor de udfører særlige ritualer, og hvor mange fans hævder, at Elvis har åbenbaret sig for dem.« Ifølge Britt Istoft passer Whitney Houston ind i det martrede kendisbillede. »Det er ikke helt tilfældigt, hvilke berømteder der dyrkes efter deres død. Det vil ofte være individer, der opfattes som følsomme og 'guddommeligt' talentfulde, men som også er så meget 'larger than life', at modstand fra omgivelserne fører til lidelse og tidlig død.«

Amerikansk værdivalgkamp

Der skrives og tales i disse dage meget om primærvalget i USA, hvor Republikanerne skal finde en kandidat til præsidentvalget i november. FigenBladet har undersøgt, hvilken rolle religion spiller for kandidaternes vinderchancer.

ORD | KIRSTINE RASMUSSEN

Feltet af kandidater, der kæmper om den endelige plads som Republikanernes præsidentkandidat, er indsnævret betydeligt den seneste tid. Der er nu kun fire mænd tilbage i kapløbet til primærvalget, men meningsmålingerne viser klart to frontløbere blandt kandidaterne: Mitt Romney og Rick Santorum. Førstnævnte har indtil nu været favorit, mens udfordrerne er udskiftet hen ad vejen. Nu har den unge katolik Santorum dog sneget sig ind som udfordrer til førstepladsen, så mormonen Mitt Romney må kæmpe for at holde stand.

UPOPULÆR RELIGIØSITET

Begge kandidaters religiøse tilknytning giver både fordele og ulemper. For eksempel viser en ny stor undersøgelse af mormonernes vilkår i USA, at hele 46% af amerikanerne svarer, at mormoner udsættes for en høj grad af diskrimination. Og en lignende Gallup-undersøgelse viste, at 22 % af de adspurgte amerikanske vælgere vil undlade at stemme

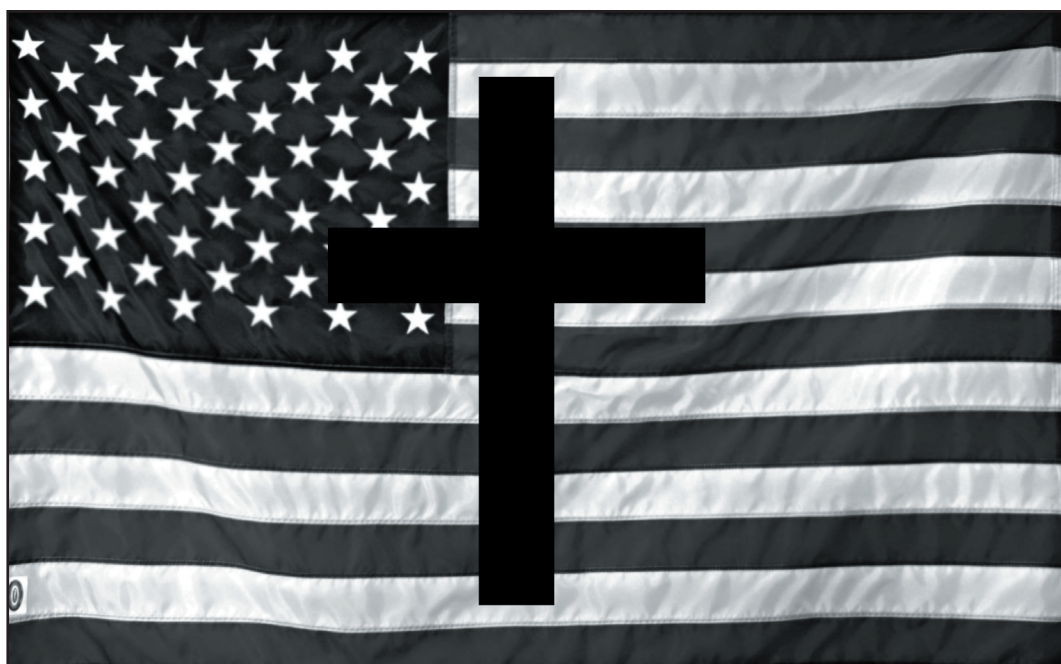
på den person, de ellers foretrækker holdningsmæssigt, hvis vedkommende er mormon. Denne "anti-mormonisme" kan ifølge adjunkt, ph.d. på religionsvidenskab ved Aarhus Universitet Marie Vejrup Nielsen skyldes både noget socialt og religiøst. »Mormonerne anser *Mormons Bog* for helligskrift. De fleste amerikanske kristne er meget bibeltro, så derfor er ideen om, at der skulle være en helt anden skrift uden for Bibelen ikke populær,« siger hun og fortsætter: »Derudover er der hele livsstilsproblematikken omkring flerkoneri, som ikke er accepteret blandt de amerikanske kristne grupper. For eksempel har man opfattet vielser med meget unge piger som overgreb.« Det handler altså både om værdier knyttet til den religiøse og den samfundsmæssige del. Omvendt peger Marie Vejrup Nielsen på, at Romneys religion kan vendes til noget positivt: »Romney kan have en fordel i, at Mormonkirken er en amerikansk kristendom. Derigennem viser han en klar loyalitet over for USA.« For senatoren Rick Santorum kan

religionen også komme til at spille en rolle, mener Marie Vejrup Nielsen: »Plusserne er nogle meget klare holdninger til spørgsmålet om abort og homoseksuelle ægteskaber. På den anden side er katolicismen en overnational religion med forbindelse til Rom. Det kunne bruges imod ham.« Den eneste katolske præsident, USA har haft, var John F. Kennedy, så begge republikanske spidskandidater er altså ikke typiske hvad religion angår.

DET ENDELIGE VALG

Værdipolitik fylder, sammenlignet med europæiske lande, altid meget i den amerikanske valgkamp. Demokraternes kandidat til valget er den siddende præsident Barack Obama, som tidligere har måttet kæmpe for at overbevise amerikanerne om sin kristne identitet. Det er dog stadig vigtigt, at han bringer det ind i sin valgkamp. Marie Vejrup Nielsen giver sit bud på, hvad der kan blive det afgørende punkt: »Jeg tror, amerikanerne i sidste ende vil vælge den, de mener er mest ærkeamerikansk. Hvilken

form for kristendom, han tror på, skal spille sammen med det bedste værdisæt. Det er ikke religionen som decideret emne, personen skal vinde på, men derimod de ærkeamerikanske værdier.« Det republikanske primærvalg afsluttes til august, og det endelige valg mellem demokraternes kandidat, præsident Barack Obama, og den stadig ukendte kandidat fra Det Republikanske Parti, finder sted den 6. november 2012.

Religion spiller en stor rolle i amerikansk valgkamp. Især i det republikanske primærvalg kan kandidaternes religiøse ståsted få en afgørende indflydelse på valgresultatet.

Ondskaben iscenesat

Til oktober opsættes Anders Breiviks manifest som teatermonolog. Den danske dramatiker Christian Lollike, som har skrevet stykket, ser opsætningen som en demokratisk pligt, men tiltaget har rejst en mur af kritik. FigenBladet har ladet professor i teologi ved Aarhus Universitet Svend Andersen vurdere sagen.

ORD | SOPHIE LØNNE HUNDEBØLL
Samme dag, som Anders Breivik dræbte 77 mennesker på Utøya og i Oslo, offentliggjorde han sit manifest, der skulle klargøre bevæggrundene for de følgende terrorangreb, online. I manifestet skrev Anders Breivik blandt andet, at han så angrebet som en nødvendighed for udbredelsen af sit budskab. Nu arbejder dramatiker og teaterdirektør Christian Lollike på en teatermonolog baseret på Anders Breiviks manifest. Monologen sættes op på både CaféTeatret i København og Dramatikkens Hus i Oslo. Spørgsmålet i medierne er nu, om Anders Breiviks tanker fortjener at blive gjort til kunst og få taletid.

FORTIELSE ELLER BLOTLÆGGELSE

Teatermonologens forfatter Christian Lollike ser opsætningen som en måde til at komme stilheden og dermed Anders Breiviks tankegang til livs. Han skriver i Dagbladet Politiken, at en del af Anders Breiviks forberedelse op til sine forbrydelser netop var præget af tavshed, og at det, »som måske gør, at han kunne handle, som han gjorde, er, at han ikke blev modsagt.« Endvidere understreger dramatikerens, at han med forestillingen ikke ønsker at fungere som Anders Breiviks talerør: »Forestillingen er en subjektiv, kritisk kunstnerisk behandling, der har til hensigt at udstille det tankesæt, Anders Breivik langt fra er ene om.« Derimod kalder professor Svend Andersen det etisk uforvarsligt at opsætte stykket. »Jeg kan til en vis grad forstå, at man vil have den tankegang, som ligger bag Anders Breiviks grusomme handlinger, frem i lyset til undersøgelse. Men jeg mener grundlæggende, at

FOTO | ALEXANDER RØNHOLT

Der er for tiden stor debat om, hvorvidt Anders Breiviks manifest fortjener en kunstnerisk iscenesættelse.

det er forkert at opsætte hans manifest på teater,« siger han og uddyber: »Man kan ikke finde nogen form for rationalitet i Anders Breiviks handlinger. Og man kan ikke nå frem til andet, end at det er et sygt sind, der har udtænkt noget sådant. Derfor er jeg enig med dem, der siger, at han ikke skal påkalde sig interesse.« Ifølge Svend Andersen er det ikke kun teateret, der bør holde sig fra Anders Breivik: »I retssalen sås, hvordan han nød at posere for pressen. Pressen følger hans spilleregler og giver ham dermed det, han gerne vil have. Men jeg synes, at man i enhver henseende bør afholde sig fra hans person ud over at bringe de nøgne facts.«

UMENNESKELIG

Opsætningen bygger også på en vis nysgerrighed over for den menneskelige psyke. Således udtaler Christian Lol-

like til Dagbladet Politiken, at han, når noget betegnes som umenneskeligt, får lyst til at undersøge det dybere, og at han endvidere mener, at dette er kunstens opgave. Svend Andersen har et andet fokus: »Anders Breivik har sat sig uden for det menneskelige fællesskab, og dermed er betingelserne for enhver kommunikation og forståelse fraværende. Hvis han vil tale med en præst, kan kirken ikke nægte det, og hvis han på et tidspunkt angrrer, begynder han at være et menneske igen – måske,« siger Svend Andersen og fortsætter: »Vi kan ikke lære andet af det hele, end at der findes den form for afsindig ondskab. Man kan jo næsten fristes til at kalde det djævelsk, og djævelen skal man ikke forsøge at forstå, han skal forsages.«

Management på universitetet

Da professor på musikvidenskab ved Aarhus Universitet Linda Maria Koldau gik til medierne og klagede over det faglige niveau på musikvidenskab, reagerede ledelsen med en påtænkt advarsel. En personalesag blev gjort offentlig, men den viste sig hurtigt at stikke dybere og omhandle emner som ytringsfrihed, censur og universitetets forbindelse til erhvervslivet.

ILLUSTRATION | JACOB BECH JOENSEN

Linda Maria Koldau har indtil videre skabt en voldsom debat, der ikke bare handler om én person, men om debatkulturen og fagligheden på Aarhus Universitet.

ORD | SAMUEL SCHRIVER

Den tyske professor på musikvidenskab ved Aarhus Universitet Linda Maria Koldau udtalte sig i sommer til pressen om den manglende kernefaglighed på hendes fag. I februar modtog hun en advarsel fra dekanatet på Arts, der påtaler hendes brud med den »kollegiale fortrolighed« og opfordrer hende til at gå i dialog. I mellemtiden er flere trådt ind i debatten, der blandt andet har udmøntet sig i en skarp kritik af ledelsen på Aarhus Universitet. Enkelte debattører ser ligefrem Koldau som en martyr, der er blevet ofret i »fakturauniversitetets blodige revolution«. For eksempel skrev lektor i nordisk sprog og litteratur ved Aarhus Universitet Hans Hauge den 23. februar i Morgenavisen Jyllands-Pos-

ten: »Under VK skete den største revolution i universitetsverdenen siden begyndelsen af det 19. århundrede.« Universitetet er ifølge Hans Hauge blevet en virksomhed, der er bundet til de frie markedsøkonomier: »Et af de første ofre er Linda Koldau på Aarhus Universitet«. Modsat Hans Hauge står Henrik Kaare Nielsen, professor i Æstetik og Kultur, og Svend Erik Larsen, professor i litteraturhistorie, begge ved Aarhus Universitet. Sidstnævnte forsøgte i et læserbrev til Dagbladet Information den 21. februar at underminere Linda Maria Koldaus kritik ved at angribe hendes forskerprofil: »Hun har hverken baggrundsviden eller international pondus nok til at fælde den dom over mig eller andre,« lød det.

SENIL ULYDIGHED

Ledelsen fastholder, at Koldau-sagen udelukkende kan betragtes som en personalesag. Instituttleder på Kultur og Samfund, Bjarke Paarup, udtaler til FigenBladet: »Sagen har slet ikke de principielle aspekter, den tillægges.« Og rektor Lauritz B. Holm-Nielsen har officielt forsikret, at der ikke er no-

get problem i at kritisere ledelsen på Aarhus Universitet. I opposition hertil står blandt andre professor emeritus i Systematisk Teologi ved Aarhus Universitet Viggo Mortensen. Som sin svanesang i det akademiske kritiserede han universitetet for at være domineret af en »spytlikkerkultur«, hvor de ansatte og studerende frygter for deres karriere, stipendier og arbejde. Over for dette bemærker Hans Hauge dog, at det oftest er de ældre, dem der alligevel er på vej ud af systemet, der i »senil ulydighed« finder modet til at kritisere systemet.

TAVSHEDSKULTUREN

Det diskuteres for tiden, hvorvidt sagen om Linda Maria Koldau er enkeltstående, eller om den er udtryk for et dybereliggende problem. Dagbladet Information valgte den 24. februar at gentrykke en sag fra 2009, hvor seniorforsker ved Kemisk Institut Mette Jensen kritiserede Aarhus Universitet for sin finansielle forbindelse til Cheminova, der solgte giftige sprøjtemidler i Brasillien uden om EU-lovgivningen. Mette Jensen fik en advarsel og blev truet med fyring, da hun sendte en rundspørge fra sine kollegaer på Kemisk Institut videre til ledelsen, fortæller artiklen. Men hvorvidt dette er en generel tendens, er omstridt. Claus Emmerche, der er redaktør af bloggen professorvælde.blogspot.com, har her udtrykt sin klare holdning: »Tavshedskulturen på AU (og de øvrige danske universiteter) ser ud til at være mere end en kultur, måske snarere en af ledelsen systematiseret form for represiv intolerance.« Koldau-sagen kan altså ifølge ham ikke betragtes som et særtilfælde. Han mener, at den må ses som »et symptom på erhvervslivets stigende indflydelse på universitetet«.

DANDY OG DANSK INDUSTRI

På det moderne universitet ender langt de fleste kandidater i det private erhvervsliv, men også forskningen er

Dannelses- fag til debat

ORD | KAMILLA DWIGHT

Politikerne barsler med en ny reform af læreruddannelsen. En følgegruppe har netop foreslået at nedlægge faget Kristendomskundskab/Livsoplysning/Medborgerskab (KLM), der blev oprettet i 2007. KLM er tænkt som et dannelsesfag og berører blandt andet emnerne religion og samfund. Den nye reform vil få en gammel diskussion omkring faget til at blusse op igen. Diskussionen opstod første gang, da teologerne Pia Rose Bøwadt og Ane Kirstine Brandt, der begge underviser på Professionshøjskolerne UCC, i 2008 offentliggjorde en kritisk rapport om KLM. Rapporten medførte vrede fra blandt andre undervisere i KLM.

FEEL GOOD KRISTENDOM

Ifølge rapporten blev der i de lærerstuderendes eksamensopgaver fremstillet en næstekærlig kristendom over for et fundamentalistisk islam. Pia Rose Bøwadt udtaler: »Jeg har ofte oplevet en light udgave af kristendommen fra de lærerstuderendes side. Luthersk kristendom bliver beskrevet som en *feel good* religion, der koges ned til den barmhjertige samaritaner, mens islam bliver beskrevet som sharia og fundamentalistisk tekstlæsning.« Hun mener, at KLM er et brugbart fag, men samtidig problematisk. »Problemet med en *feel good* kristendom bliver eksplicit, når det kobles til medborgerskab. I sammenstillingen mellem kulturmøde og samfund bliver islam ofte opstillet som antipode.« Selvom rapporten er kritisk over for KLM, er Pia Rose Bøwadt uenig med følgegruppen i en nedlæggelse af faget. »Faget rummer et rigtig godt potentiale. I stedet for at nedlægges skulle det optimeres og fagligheden styrkes,« slutter hun.

afhængig af eksterne midler. Da tidligere folketingsmedlem for Venstre, Helge Sander, blev videnskabsminister i 2001, udtrykte han ideen med ordene: »Der er for langt fra tanke til faktura«. Kort forinden havde den daværende ledelse på Aarhus Universitet mødt hård kritik i den såkaldte Dandy-sag. Tyggegummiproducenten Dandy havde hyret to forskere til at vise, at v6-tyggegummi bekæmper karies og huller i tænderne, men da forskerne ikke kunne finde denne effekt, bad den daværende universitetsledelse forskerne om at tilbagekalde resultaterne af hensyn til »de alvorlige forretningsmæssige konsekvenser« for tyggegummiproducenten. Alt imens debatten om universitetets forbindelse til erhvervslivet nu igen raser, kræver Dansk Industri, at universitetet gør uddannelserne mere erhvervsorienterede. »Kandidaterne har for mange teoretiske kvalifikationer og for få specifikke, så de kan gå lige ind i jobs«, lyder kritikken, som bygger på udsagn fra 225 firmaer.

HUMANKAPITAL

Jan Dochhorn, lektor i Ny Testamenter ved Aarhus Universitet rejste ligesom Linda Maria Koldau til Danmark fra Tyskland, da han blev ansat ved universitetet. Han deler de klassiske akademiske idealer, som er inddraget i den aktuelle debat: »Universitets formål er ikke at producere humankapital til arbejdsmarkedet. Det er at uddanne selvstændige, kritiske individer,« siger han til FigenBladet. Jan Dochhorn mener, at der bør fokuseres på klassisk faglighed: »På moderne universiteter er der brugt millioner på blandt andet eksterne konsulentfirmaer, som man hellere skulle investere i grundforskning og

faglighed,« siger han til FigenBladet. »Man skal vide mere end man aktivt bruger, for så har man altid et potentiale,« bemærker han og tilføjer: »Det er det, erhvervslivet på lang sigt har mest glæde af.«

IDEOLOGISK ØKONOMI

Jan Dochhorn mener, at der kan ligge en fare i universitetets tilpasning til erhvervslivet. Han frygter, at fagligheden og forskelligheden forsvinder fra universiteterne: »Der hersker en økonomisme i samfundet. Økonomi er blevet en ideologi, men universitetet kan kun betragtes økonomisk aspektuelt. Økonomi er blot et subsystem i samfundets kompleks.« I sit arbejde på teologi i Aarhus har Jan Dochhorn ellers oplevet, at der er plads til debat og forskellighed. »Jeg kom med en anderledes faglig tilgang, men den blev budt velkommen, selvom det også gav anledning til diskussioner,« siger han og tilføjer bekymret: »Sprog uddør, og håndskrifter går tabt, og samtidig er forskere tvunget til at tilpasse sig luftige diskurser og akademiske metoder, der ikke har noget med solid grundforskning at gøre, for at kunne skaffe eksterne midler fra private fonde.« Diskussionen går altså på, om universitetet er blevet for optaget af erhvervsretning og økonomi. Hvorvidt sagen om Linda Maria Koldau kan siges at være udtryk for det samme, er dog omstridt. Ledelsen fastholder sammen med blandt andre Svend Erik Larsen og Henrik Kaare Nielsen, at det er en personalesag, der er kørt af sporet. Hans Hauge mener omvendt, at Linda Maria Koldau har afsløret ledelsens tomme tale om management og økonomi. Debatten vil utvivlsomt fortsætte.

FOTO | ALEXANDER RØNHOLT

Biskop med mere

Kjeld Holm har i 18 år besat embedet som biskop over Århus Stift og forholder sig derfor dagligt til mange forskellige arbejdsopgaver udover de præstelige. FigenBladet har besøgt biskoppen på hans kontor på Dalgas Avenue til en snak om studietiden i Aarhus, arbejdet som biskop og folkekirkens udfordringer igennem en tilværelse med teologien som fast inventar.

FOTO | ARKIV

Kjeld Holm har været biskop over Aarhus Stift siden 1994.

ORD | METTE MØLLER THOMSEN

Kjeld Holm byder indenfor på sit bispekontor, hvor han i 18 år har haft sin daglige gang. Vejen fra barndomshjemmet i Sønderjylland til livet som præst og biskop i Aarhus har dog ikke været et selvfølgeligt valg, men været præget af biskoppens mange forskellige interesser. Efter studentereksamen fra Haderslev Katedralskole i 1965 lagde han den sønderjyske tilværelse bag sig og tog til Aarhus for at studere dansk. »Jeg havde en helt eminent dansklærer i 3.g og ville derfor gerne læse dansk i Aarhus. Det begyndte jeg også på, men ret hurtigt fandt jeg ud af, at litteraturdelen fyldte relativt lidt i danskstudiet i forhold til lingvistik og grammatik,« fortæller Kjeld Holm og forklarer, at da han i forvejen

havde været i tvivl, om han skulle læse dansk, samfundsfag eller teologi, valgte han om og læste teologi. Kjeld Holm læste på det teologiske studium i et års tid og fulgte her en forelæsningsrække med én af de store Aarhusteologer, Johannes Sløk, og dette møde kom til at ændre hans liv. »Han gjorde så enormt et indtryk på mig med sin måde at gøre undervisningen levende og samtidigt formidle en stor indsigt, at jeg var nødt til at følge ham.« Derfor fulgte Kjeld Holm Johannes Sløk, da denne i 1967 dannede Idéhistorie i Aarhus, og her kom Kjeld Holm til at tilbringe en del af sin studietid.

EN TVÆRFAGLIG STUDIETID

På trods af studieskiftet slap Kjeld Holm aldrig teologien, og interessen for det

religiøse kom til at spille en stor rolle i de fleste frie opgaver på studiet. »Igennem min studietid opholdt jeg mig lige så meget på Det Teologiske Fakultet som på vores eget institut,« fortæller han og uddyber: »Dengang gik man meget på tværs. Der var ikke en formel tværfaglighed, men der var i høj grad en reel tværfaglighed, som var dybt inspirerende.« Kjeld Holm tog derfor en supplerende teologisk uddannelse efter idehistoriestudierne, der gav ham adgang til et præsteembede, og derved var den teologiske fremtid sikret. »I min studietid i Aarhus gik jeg meget i kirke, først og fremmest i Vor Frue Kirke hos P.G. Lindhardt, der også var professor i kirkehistorie. Jeg var aldrig uden for det kirkelige, og det interesserede mig altid,« forklarer han.

ALT MELLEM HIMMEL OG JORD

Kjeld Holm fungerede som sognepræst i tyve år, inden han i 1994 blev valgt til biskop, og han betoner kontakten med mennesker som helt central for sit præstelige arbejde: »Den menneskelige nærhed over for de menneskelige grundvilkår, liv og død, har gjort det største indtryk på mig, og det gør den for såvidt stadigvæk, selvom der er kommet meget mere administrativt arbejde indover,« fastslår han og beskriver sin videre vej fra præsteembedet til bispesædet i Århus Stift: »Det var nok specielt for mig, at jeg ikke kunne lade være med at blande mig i alt mellem himmel og jord. Jeg fik mange poster ved siden af præsteembedet, og det kulminerede med, at jeg i 1988 blev valgt til formand for Den Danske Præsteforening, hvor jeg var, indtil jeg blev biskop. Jeg var i den tid på halv tid i mit præsteembede.« Kjeld Holm fortsætter: »Jeg har altid haft noget ved siden af, og det har jeg også som biskop. Jeg har blandt

andet været formand for Institut for Menneskerettigheder, formand for Danmarks Pædagogiske Universitet, da det eksisterede, siddet i Aarhus Universitets bestyrelse samt bestyrelsen for Marselisborg Gymnasium.«

PRÆST MED ET SÆRLIGT EMBEDE

Selvom Kjeld Holm i kraft af sit arbejde som biskop ikke har noget fast sogn, har han ikke lagt alle præstelige arbejdsopgaver bag sig. »Jeg har ikke noget sogn, men jeg prædiker lige så tit, som før jeg blev biskop. Jeg prædiker i forskellige kirker og i forbindelse med særlige arrangementer som sognedage, orgelindvielse eller lignende,« fortæller han og fortsætter: »I morgen skal jeg begrave én af mine bekendte, så jeg har stadigvæk præstelige opgaver, selvom det meste arbejde hører til det administrative.« Kjeld Holm beskriver derudover sit job som utroligt alsidigt og omfattende: »I de 18 år, jeg har været biskop, har der ikke været to dage, der var ens. Vi kan tage i dag som et eksempel. Nu sidder jeg og snakker med dig, og før det arbejdede jeg på den prædiken, jeg skal holde til begravelsen i morgen. Herefter skal jeg sammen med to kolleger fra København og Haderslev drøfte døvmønsternes vilkår i landet. På søndag skal jeg holde gudstjeneste og har et par samtaler angående en stilling som provst, og i går aftes var jeg på Helgenæs for at holde foredrag.« Kjeld Holm forklarer, at han som biskop er præst med et særligt embede, som det hedder i det ministerielle sprog.

DE NYE MULIGHEDERS LAND

Med sine snart 40 år på prædikestolen har Kjeld Holm fulgt folkekirken og dens

udvikling på allernærmeste hold, og han beskriver forandringerne som enorme. »Når jeg ser tilbage, kan jeg se, at den udvikling, der er sket indenfor faget hænger sammen med den udvikling, der generelt er sket i samfundet.« Kjeld Holm fortsætter: »I min barndom, og da jeg begyndte som præst, hvilede kirken i sig selv, og i dag er den knyttet til en række begivenheder i det enkelte menneskes liv eller nogle fælles udfordringer i det folkelige liv. Det har vi blandt andet set ved tsunamien i 2004, på Utøya i sommers og ved 11. september,« siger Kjeld Holm og konkluderer, at det selvfølgelig giver nogle nye udfordringer til nutidens præster, som man skal byde velkommen. »Det er en spændende udfordring, og vi skal lade være med at jamre eller tænke os tilbage til de gamle dage. Det kommer der for det første ikke noget ud af, og for det andet må man se det

som de nye muligheds land,« fortæller biskoppen, der anser kristendommens forkyndelse som meget relevant i nutidens samfund. »Jeg tror, at behovet for at forsone sig med livet, som det er, aldrig har været større. I en tilværelse med høje forventninger til sig selv og andre, er det vigtigt, at der er et sprog, der kan skabe forsoning med livet, som det er,« siger han og fortsætter: »Når jeg i morgen skal prædike ved min bekendtes begravelse, bliver det en tale til de efterladte for at de på en eller anden måde kan forsone sig med livet, som det er, og til det mener jeg, at man skal have hjælp fra det såkaldte religiøse sprog.« Kjeld Holm slutter, at det er sådan, han også selv forsøger at leve sit liv: »Begreberne forsoning eller forligelse er for mig helt fundamentale begreber religiøst, socialt og politisk.«

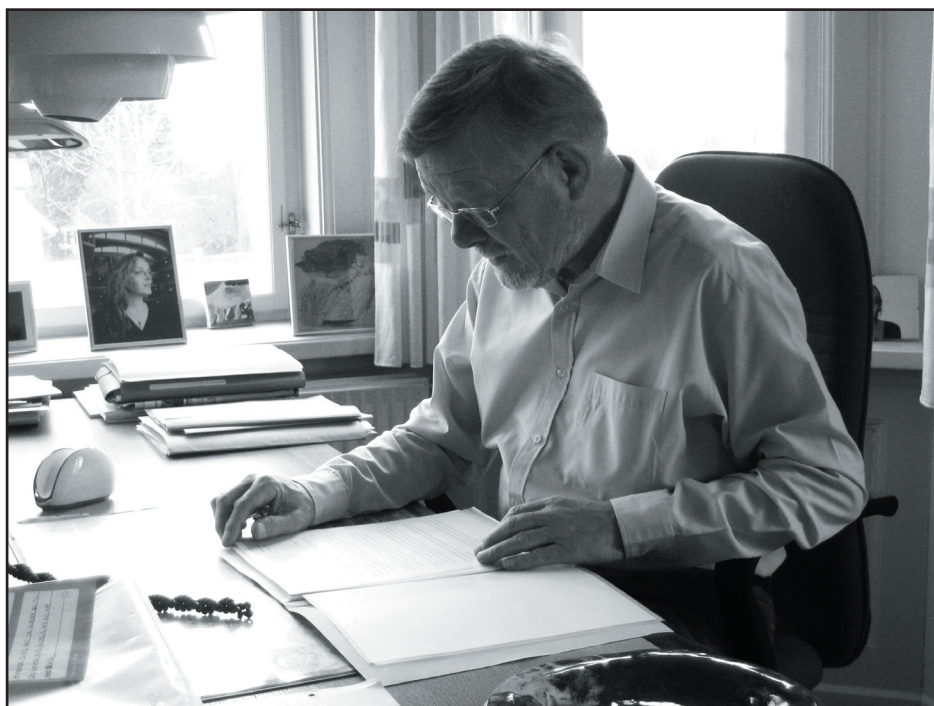

FOTO | ALEXANDER RØNHOLT

»Det var nok specielt for mig, at jeg ikke kunne lade være med at blande mig i alt mellem himmel og jord,« udtaler biskop Kjeld Holm til FigenBladet.

Den nye AU Job- og Projektbank

Vi er stolte over at kunne præsentere en helt ny platform for studiejob, job til nyuddannede, praktikpladser, frivilligt arbejde, projektsamarbejder, ph.d.-muligheder m.v. i Danmark og 70 andre lande verden over.

AU JOB- OG PROJEKT BANK

AU Job- og Projektbank er for studerende og nyuddannede på alle enheder under det fusionerede Aarhus Universitet og dækker alle fagretninger på Aarhus Universitet.

Der er mulighed for at lave jobagenter, der automatisk giver besked om nye jobs fra fagligt relevante kategorier. Den ligger centralt placeret der, hvor de studerende i fremtiden færdes, på studerende.au.dk – og altså nu samlet for hele AU. AU Job- og Projektbank afløser henholdsvis Projektzone.dk, ASB Jobbank, AU-HIH Jobbank og IHA jobbank, som ikke længere eksisterer.

I finder AU Job- og Projektbank på www.jobbank.au.dk

Vi håber, I vil hjælpe med at gøre dette til en succes for alle studerende på AU. Vi vil derfor bede jer hjælpe os med at kommunikere dette ud til jeres medlemmer, så alle studerende ved Aarhus Universitet er gjort opmærksom på denne mulighed for at finde opslag beregnet til dem.

Har I spørgsmål, er I velkomne til at kontakte AU Career på karriere@asb.dk

*Mange hilsener,
Jette Hammer, AU Career*

Ansøgningsfrist til Pastorseminariet

Fristen for ansøgning om optagelse på Pastorseminariet i efteråret 2012 med semesterstart den 20. august 2012 er

den 15. maj 2012

Der gøres opmærksom på, at afsluttet kandidateksamen er en forudsætning for at deltage i Pastorseminariets undervisning.

Elektronisk tilmelding via hjemmesiden www.praesteuddannelse.dk

Pastorseminariet kan kontaktes på telefon 86 13 85 88,
(mandag til torsdag 9.00 - 15.00, fredag 9.00 - 12.00)
eller E-mail: pastoralsem.aar@km.dk.

*Folkekirkens Institut for Præsteuddannelse
Pastorseminarium og efteruddannelse
Skt. Markus Kirkeplads 1, 1., 8000 Aarhus C*

Assistentpar søges til Den Danske Sømandskirke i Hong Kong

Med tiltrædelse pr. **1. juni 2012** – eller snarest derefter – søger Den Danske Sømandskirke i Hong Kong et ungt par til stillingerne som juniorassistenter for en et-årig periode, der eventuelt kan forlænges.

JOBESKRIVELSE

Juniorassistentparret står sammen med sømandspræsten for den daglige kontakt med såvel søfolk som med fastboende danskere samt folk på gennemrejse. Desuden deltager juniorassistenterne i planlægning og afholdelse af forskellige arrangementer. Juniorassistenterne har ansvaret for indkøb, rengøring og vedligeholdelse af *Danish Room* og deltager desuden i kontorarbejdet. Stillingerne er meget selvstændige jobs, der gør, at man selv disponerer over sin tid og selvstændigt planlægger det daglige arbejde. Lønnen er 7.600 DKK om måneden pr. person, hvoraf der betales cirka 550 kr. i husleje.

Lejligheden er møbleret og ligger i forbindelse med *Danish Room*. Danske Sømands- og Udlandskirker betaler ud- og hjemrejse, vaccinationer samt sygeforsikring. Det er nødvendigt, at man taler engelsk, har kørekort, og er medlem af Den Danske Folkekirke. Desuden er det nødvendigt, at ansøgerne er et ægte- eller kærestepar, da boligforholdene ikke tillader andet. Lejligheden ligger i Kwai Chung i containerhavnen.

Yderligere oplysninger om Sømandskirkens arbejde findes på vores hjemmeside www.kirken.org.hk.

Flere oplysninger:

Sømandspræst Hans-Aage Koller Nielsen
Tlf 4693 3036 (dansk telefonnummer)
E-mail danseahk@netvigator.com

Generalsekretær Margith Pedersen, DSUK
Tlf 7026 1828
E-mail mp@dsuk.dk

Ansøgninger med CV og eventuelle anbefalinger sendes (helst elektronisk) til generalsekretær Margith Pedersen, e-mail mp@dsuk.dk.

senest tirsdag den 22. marts

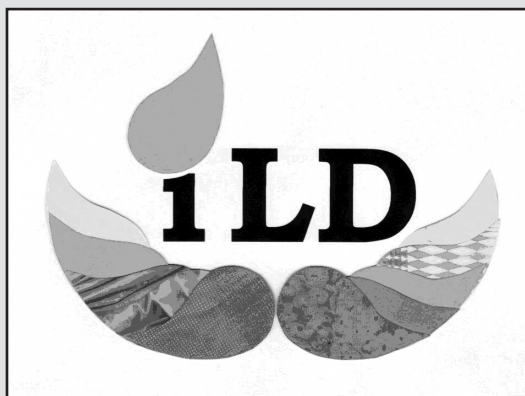
<http://www.dsuk.dk/diverse-skriv/juniorassistentparhongkong/>

ANNONCE

ILD

ILD er en vidensdelingsforening af og for de studerende, hvor vi med GNIST-arrangementer to gange om måneden inviterer studerende til at holde et kort oplæg om en opgave, en erfaring eller et interessant emne og andre studerende til at lade sig inspirere og deltage i den efterfølgende debat.

Næste arrangement er **fredag d. 16. marts kl. 14-15** på 1. sal ved sofaerne, Tåsingegade 3.
Det er gratis, og der vil være frugt, the og kaffe.

Til kamp for studiemiljøet

AF STUD.THEOL. JENS AALLING SKØNAGER
OG STUD.THEOL. ANNE SOFIE MØLLER ASKHOLM

Vi står over for store forringelser af vores studiemiljø. Det har vi i Teolrådet ikke tænkt os at sidde overhørig. Derfor kæmper vi for det bedst mulige fag- og studiemiljø – også for fremtiden.

Teolrådet er de teologistuderendes fagråd. Vores arbejde er at repræsentere de teologistuderendes interesser over for det samlede Aarhus Universitet. Dette gør vi ved at søge medbestemmelse i diverse råd og nævn på både fakultets-, institut- og fagniveau. Blandt andet er vi repræsenteret i Artsrådet og Akademisk råd.

I vores arbejde for de studerendes interesser ligger blandt andet bestræbelsen på at skabe og opretholde et godt studie- og fagmiljø. For tiden er studiemiljøet på Tåsingegade 3 i forandring, hvilket medfører, at vi må overveje, hvilke betingelser der er nødvendige for et godt studie- og fagmiljø. Når vi taler med vores medstuderende, hører vi, at de generelt er meget tilfredse med studiemiljøet på Tåsingegade. Hvad de konkret peger på, er præsensbiblioteket, læsepladserne (både faste og frie), gruppearbejdspladserne, gode auditorier og undervisningslokaler, tæt kontakt til det videnskabelige personale, speciale- og ph.d.-studerende, hvilket giver dynamik i fagmiljøet. Netop det, at alle disse faciliteter og personer befinder sig i samme bygning tæt knyttet til hinanden, er med til at skabe de optimale rammer for vores faglighed. Det arbejder vi for at bevare. Med den igangværende flytteproces står alle disse faciliteter og egenskaber over for massive forringelser. Konkret mister studerende mulighed for en fast læseplads. Vi mister vores præsensbibliotek, og vi skal samtidig have undervisning flere forskellige steder på universitetet.

Den naturlige konsekvens af dette er, at vi mister vores dagligdag sammen med og kontakt til vores professorer, undervisere, ph.d.-studerende og specialestuderende (der må skrive deres speciale i en kælder på Trøjborg). Kort sagt bliver det en meget anderledes dagligdag, vi står over for i Nobelparken.

I løbet af processen har vi siddet til møder med dekanen, prodekaner og institutledere. Vi har fulgt processen og forsøgt at få indflydelse på den kommende udformning af studiemiljøet. Dette vil vi fortsætte med. Vi arbejder for at sikre et godt fagligt miljø, selvom vi indtil videre kun kan se forringelser i det resultat, processen vil medføre. Men vi giver ikke op. Vi kæmper videre.

Efter informationsmødet den 17. november blev gruppen BT3 (Bevar Tåsingegade 3) desuden stiftet. Siden hen er gruppen vokset og blevet til en gruppe bestående af studerende fra flere Arts-fag, hvis arbejde består i at sikre gode faglige miljøer for Arts-fagene generelt. Derfor har den skiftet navn til Aktion Arts. Gruppen arbejder mod de ovennævnte forringelser på et sagligt og kritisk grundlag. Derfor støtter vi op om Aktion Arts' arbejde og har skrevet under på deres åbne brev. Vi ser gruppen som endnu en god samarbejdspartner i arbejdet for bevarelsen af et godt studiemiljø.

Kort sagt står Teolrådet for at kæmpe den lange seje kamp for bevarelsen af det gode studiemiljø, vi kender fra det gamle Tåsingegade 3. Vi taler *din* sag. Vi kæmper for *dit* studiemiljø!

På vegne af Teolrådet

Legetøj

Endnu en gang kan vi her i bladet blænde op for artikler og debatindlæg, der belyser den faglige udviklingsproces og dens udkomme. Siden sidste udgave af *FigenBladet* er der løbet en del polemisk vand igennem åen, idet tilstandene på Aarhus Universitet ikke blot er blevet dækket i de interne medier, men også er nået ud til de store dagblade og Danmarks Radio. Protestgruppen Bevar Tåsingegade 3 (BT3) er blevet til Aktion Arts og har som sit erklærede mål at »vælte universitetsloven anno 2003«. Det sidste skud på stammen af kritik er det lille grønne blad *Olivenbusken*, der er blevet lagt ud til offentligt skue på Tåsingegade 3. En lille sag uden de store dikkedarer og uden den store æstetiske finesse, men med en meget klar taktik: ironi!

Den nye taktik fra folkene bag *Olivenbusken* er at gå uden om normale spilleregler for debat og kritik og i stedet ty til det, som ingen rigtig kan modsige og gå i rette med, nemlig humoren og satiren. På denne måde får ledelsen, universitetsloven og politikerne et skud for boven med et våben, de ikke rigtig kan besvare. Hvis man skal følge hæftets logik, er det ledelsen selv, der har fremdyrket et omdømme, der er en satirisk fremstilling værdig.

Men er det ikke en unfair taktik at bruge et så ukonstruktivt middel som satire til at beskyde ledelsen og dens handlinger? Det kan man vel mene, men mere interessant er det måske at se på, hvorfor denne taktik i det hele taget er indvarslet. Da vi på Tåsingegade 3 i efteråret havde besøg af forfatterne til den historiske bog om Teologisk Julerevy, fortalte de os tilhørende, at julerevyen før studenteroprøret i 1968 fungerede som en slags ventil for den utilfredshed eller frustration, der dengang kunne være over professorvældet. Noget tilsvarende kan man måske sige gør sig gældende i dag, bare med ledelsen som satirens genstand i stedet for professorerne.

Det, mange studerende (og måske også de ansatte) tyer til, er ironien, fordi man ikke kan finde på andre reaktioner mod en ledelse, man ikke forstår, politikere, hvis visioner man ikke kan se meningen med, og en proaktiv managementbestyrelse, der flytter rundt på studerende og ansatte som var de legoklodser i et LEGO-city landskab. Man fristes til at tænke i *Toy Story*-baner, hvor man som Woody og Buzz bare har lyst til at råbe til menneskene: »Legetøj har altså også følelser«.

HANS NØRKJÆR

Ikke kun Zlatan

AF LARS AHLIN

Nu er Zlatan, den svenske fodboldkunstner, kommet til Danmark. Da han er noget, dansk fodbold mangler, er det ærgerligt, at 'Kongen af Malmö' ikke er kommet i egen person. I slutningen af februar kom dog hans bog "Jeg er Zlatan" ud på dansk og er allerede nu på bestsellerlisten.

Samme dag, som man reklamerede for hans bog i avisen, var der artikler om messefald i de danske kirker. Det var tilsyneladende ikke usædvanligt, at der ikke kom nogen til gudstjenesten ud over dem, der var betalt for deres tilstedeværelse. Men nøjagtig hvor mange messefald der var, og hvorhenne messerne faldt, vidste ingen, end ikke biskopperne.

Denne uvidenhed kan dog ikke komme bag på nogen, da der i Danmark ikke er noget krav om at tælle antallet af gudstjenestebedsøgende og at rapportere dette ind til en bestemt instans. I denne henseende skiller Danmark sig i høj grad ud fra sine nordiske nabolande, hvor dette er obligatorisk. I både Finland, Norge og Sverige findes der også en forskningsenhed, mere eller mindre tæt knyttet til kirken, der hvert år analyserer de indkomne statistikker.

Hvorfor er det da ikke på samme måde i Danmark? Nogle siger, at det skyldes, at man fra kirkens side ikke ønsker, at det skal blive tydeligt, hvor få der faktisk kommer til de kirkelige begivenheder. Andre siger, at det er absurd at prøve at tælle antallet af troende. Atter andre siger, at en optælling er lig med en krænkelse af den personlige integritet.

Der findes åbenlyst også argumenter, der taler for en optælling af kirkebesøgende, ellers er det svært at forstå de øvrige nordiske kirkers ageren. Et af de mest tungtvejende argumenter er naturligvis den store værdi, en sådan statistik ville have for både teologer og kirke-/religionssociologer i deres forskning.

Så det er ikke kun Zlatan, Danmark mangler, men også en ordentlig kirkestatistik og et kirkeforskningscenter med den opgave at analysere de indsamlede tal. Blandt andet de tal, der viser, hvorhen og hvor tit gudstjenester bliver aflyst grundet messefald.

FOTO | MEDIAFDELINGEN MOESGAARD

Vertikal synergieffekt

Pluralismeprojektet 2 giver en vertikal synergieffekt, hvor undervisere og studerende fra religionsvidenskab arbejder sammen om et fælles forskningsprojekt, der skal kaste lys over religiøse og spirituelle grupper i Aarhus Kommune.

FOTO | MEDIAFDELINGEN MOESGAARD

AF MARIANNE C. QVORTRUP FIBIGER

I efteråret 2011 blev Pluralismeprojektet 2 skudt igang, hvor fem undervisere fra religionsvidenskab og godt 40 studerende i fællesskab forsøger at tegne et opdateret billede af, hvilke religioner og spirituelle grupper, der har adresse i Aarhus kommune. Pluralismeprojekt 2, som blev gjort muligt ved en fakultetsbevilling til forbedring af studiemiljøet, er en gentagelse af et tilsvarende projekt, som blev foretaget i 2002-2004. Det betyder, at vi nu har en enestående mulighed for at afdække og diskutere forandringer i det religiøse landskab inden for en tiårs periode. Det kan både sige noget specifikt om Aarhus, men også tegne generelle konturer af, hvilke tendenser inden for religion og spiritualitet, der kan spores i Danmark anno 2011-13. Nærværende artikel kan endnu ikke redegøre for vores konklusioner, det må vente til engang i 2013, men den vil redegøre for projektets idé og også fokusere på det gode samarbejde mellem studerende og undervisere, som er forudsætningen for at projektet skal lykkes. Der tales meget om synergieffekter ved den nye strukturomlægning på Aarhus universitet. Man kan sige, at Pluralismeprojektet 2 giver en vertikal synergieffekt, hvor undervisere fra ét fagområde

enten indbyrdes eller sammen med studerende fra uddannelsen arbejder sammen om et fælles forskningsprojekt, ud fra hvad vi i mangel af bedre kan kalde samme videns- og interesseplatform. Det skaber forskning i dybden.

SPØRGSMÅL OG FORMÅL

Fra en religionsvidenskabelig synsvinkel er vi primært interesserede i empirisk at kortlægge og beskrive, hvilke religiøse og spirituelle grupper der findes, samt teoretisk at reflektere over de transformationsprocesser, der synes at have fundet sted inden for de seneste ti år. Undersøgelsen vil udover at tegne et billede af de bevægelser, der har fundet sted inden for de seneste ti år, også kunne være et afsæt til teoretiske overvejelser om religionens dynamiske karakter med transformationsprocesser til følge og til dens tilpasning til ændrede forhold. Desuden kan undersøgelsen bidrage til den større diskussion om globaliseringens indvirkning på det, der angår religiøs tilknytning og identitet. Vil globaliseringen medføre en homogenisering af verdens kulturer, hvor religionen mister geografisk tilknytning? Og er religionens primære opgave i dag at håndtere kontingens – at tilbyde en tydning af den historisk givne vilkårlighed for den enkeltes liv? Vil man i individualismens navn shoppe i det kolossale supermarked af verdens- og livstydninger, hvorved det fællesskabskonstituerende mister betydning? Eller er der en tendens til det modsatte, hvor frygten for at miste egenart, bestyrker de etablerede og nationale religioner? Eller går bevægelsen i begge retninger? Og hvad med spiritualitet? Kan det betegnes som en religionsform i sin bredeste forstand? Eller er det indlejret i det individuelle selvhåndteringsprojekt? Det er vores mål at belyse de nye processer, der præger religioner, spiritualitet og religiøsitet i dagens Danmark.

PLURALISMEPROJEKT 1

Ved vores sidste pluralismeprojekt, der udkom som bog på Forlaget Systime med titlen *Religiøs mangfoldighed – en kortlægning af religion og spiritualitet i Aarhus Kommune*, forsøgte vi så vidt det var muligt at inkludere alle de grupper i Aarhus, der kunne karakteriseres som enten religiøse eller spirituelle. Det betød, at vi ud over folkekirken, som vi behandlede for sig, beskrev i alt 75 grupper, deriblandt muslimske, buddhistiske, hinduistiske og jødiske, men også andre kristne grupper. Desuden blev der sendt et specielt spørgeskema ud til omkring 390 alternative behandlere, hvis formål var at afdække en eventuel religiøs eller spirituel tilgang i deres praksis. Vores fremgangsmåde, som vi plagierer i det nye projekt, var ud fra en interviewguide at præsentere grupperne ud fra otte overordnede emner. De studerende skulle ud over at interviewe centrale talsmænd/-kvinder for grupperne også gerne interviewe en almindelig bruger/medlem, og de skulle alle foretage deltagerobservation for at undersøge, om selvbeskrivelsen passede nogenlunde til virkeligheden. Opgaven for de studerende var i første omgang at udfylde et afrapporteringsskema og skrive en logbog, som dannede basis for en 4-5 siders beskrivelse af den/de grupper, de havde undersøgt.

NÆSTEN SAMME TILGANG

Det har været vigtigt for os, at det nye pluralismeprojekt lægger sig tæt op ad det første. Det vil sige, at vi følger samme skabelon som sidst. For det første virkede den, og for det andet får vi et godt udgangspunkt til at afdække, hvilke forandringsprocesser der har fundet sted inden for en tiårs periode, både når det gælder internt i grupperne og i det religiøse landskab som sådan. Vi har dog gjort en undtagelse. I stedet for at sende spørgeskemaer ud til de alternative behandlere, har vi udført en omfat-

tende interviewundersøgelse af brugere og deltagere i den årligt tilbagevendende messe 'Krop, Sind og Ånd' på Aarhus' stadion. Det er der kommet spændende resultater ud af, som dog stadig mangler at blive færdiganalyseret. En af konklusionerne er dog, at mange ikke tillægger brugen af shamanistiske ritualer, chakralæsning eller håndspålæggelser nogen særlig religiøs eller spirituel betydning, men blot ser den som en del af deres individuelle udviklings- eller forandringsprojekt. Det bliver derfor vores opgave endnu en gang at diskutere, hvor grænserne går mellem, hvad vi kan betegne som religiøs/spirituelt, og hvad vi ikke kan. Der er mange nye grupper, som meget gerne vil deltage i projektet. Og projektet anno 2012 er vokset sammenlignet med sidst, hvor der især er kommet tilgang af muslimske grupper og af frikirkegrupper, men også nye grupper med hinduistisk- og buddhistisk inspiration. Vi er alt i alt oppe på mellem 80 og 85 grupper, som skal indgå i vores nye publikation.

FRA EN VIP'S SKRIFTESTOL

Jeg kan lige så godt sige det, som det er: Et forskningsprojekt som det bredt empirisk anlagte pluralisme-projekt ville aldrig have været muligt

uden en stor gruppe af engagerede og dygtige studerende. Vi begyndte det nye pluralismeprojekt i efteråret 2011, hvor de fleste interviews blev foretaget, og vi er nu godt i gang med at få de fleste data ind via afrapporteringsskemaer, ligesom de første endelige beskrivelser af grupperne er ved at tage form. Til Pluralismeprojektet 2 har vi valgt at knytte et valgfag, som bliver det fælles laboratorium, hvor vi alle mødes og diskuterer fælles problemstillinger, hvordan man skriver en forskningsbaseret formidlingsartikel, hvad det vil sige at lave feltarbejde med deltagerobservation og lignende. Derudover er de enkelte studerende tilknyttet en faglig vejleder. Denne kombination virker godt. På den ene side mødes vi samlet med et fælles projekt for øje, og på den anden side har de studerende mulighed for at få faglig

vejledning og sparring af en ekspert inden for området. Netop denne kombination skaber førnævnte synergi, og jeg kan sagtens forestille mig lignende projekter i fremtiden. De studerende udgør en resource, som vi skal være bedre til at benytte os af i større forskningsprojekter, hvor der er brug for mange hænder og hoveder. Og jeg er heller ikke i tvivl om, at disse "hands on"-øvelser også giver de studerende endnu et perspektiv på det fag, de uddanner sig inden for, og som de kan bruge i deres efterfølgende karriereforløb. Jeg glæder mig til i fællesskab med de studerende engang i 2013 at fejre den nye forskningspublikation.

Billedet er taget ved helsemessen 'Krop, Sind og Ånd', som blev afholdt i oktober 2011, og hvor vi blandt andet foretog interviews.

FOTO | MARIANNE O. FIBIGER

De usynliges religion og integration

Ny undersøgelse retter fokus mod de vietnamesiske indvandrere i Danmark, der ofte er blevet forbigået i den offentlige debat og forskningen i forhold til emner som religion og integration og relationerne mellem dem. Undersøgelsen er samlet i Jørn Borups bog Religion, kultur og integration - vietnameserne i Danmark.

Religion, kultur og integration

Vietnameserne i Danmark

JØRN BORUP

MUSEUM TUSCULANUMS FORLAG

til emnet religion og integration og er tætpakket med nuancerende afklaringer og diskussioner af begreber som eksempelvis religion, integration, migration, kultur, akkulturation, etnicitet, assimilation, identitet, transnationalitet, globalisering, lokalisering ... og relationerne mellem disse. At simpel kausalitet og essentialistiske definitioner må vige tilbage for komplekse forklaringsmodeller, går igen gennem hele bogen.

DE USYNLIGE MODELIMMIGRANTER

De vietnamesiske indvandrere består af både buddhister og katolikker (og andre), hvilket gør dem yderligere interessante i

i høj grad værtsnationens anskuelse af den emigrerende kultur/religion, også spiller ind. Og selvom vietnameserne i overskrifter ofte henvises til som model-immigranter og måske derfor paradoksalt nok er blevet forbigået i forskningen, peger undersøgelsen på, at forskellige konklusioner kan drages i forhold til, hvordan begrebet "integration" defineres og operationaliseres.

MANGFOLDIG BRUGSVÆRDI

Styrken ved bogen er, at den vil kunne bruges forskelligt og i forskellige sammenhænge. Den henvender sig både til samfundsvidenskabeligt og religions-sociologisk interesserede samt enhver, der er interesseret i emnet religion og integration. En anden styrke er, at den faktisk siger noget om religion og integration. Både meget konkret i tørre tal, men i høj grad også i de efterfølgende diskussioner af disse tal i forhold til begrebsafklaringer, metodologi og andre problemstillinger. Bogen afsluttes tillige med et meget gennemsigtigt "sådan gjorde jeg"-appendiks, hvilket gør den endnu mere interessant for den almindelige opgavelystne studerende. Endelig udmærker bogen sig som en konkret undersøgelse af en i dansk kontekst hidtil overset og "usynlig" indvandrergruppe, vietnameserne, der kan være med til at nuancere diskussionerne og den fremtidige forskning omhandlende religion, kultur og integration og relationerne mellem disse i Danmark.

Religion, kultur og integration

- Vietnameserne i Danmark

Jørn Borup

Museum Tusculanums forlag, 2011

204 sider

198 kr.

AF SIMON MIKAEL FRIBORG, STUD.MAG.

Religion, kultur og integration - Vietnameserne i Danmark er tredje bog i en ny bogserie, der med forskellige perspektiver sætter fokus på emnerne migration og integration. Hvor andet bind i serien omhandlede en anden i forskningen og den offentlige debat ofte ret overeksponeret gruppe, retter Jørn Borup, lektor ved Aarhus Universitet, blikket mod en anden og mere "usynlig" indvandrergruppe i Danmark: vietnameserne.

KOMPLEKSE FORKLARINGSMODELLER

Bogen omdhandler dog mere end blot vietnameserne specifikt. Det første kapitel tager form som en introduktion

en undersøgelse af relationerne mellem religion og integration. Undersøgelsen, der består af data fra interviews og spørgeskemaundersøgelser indsamlet blandt disse to vietnamesiske grupper, relateres desuden gennem hele bogen til bredere samt mere repræsentative undersøgelser. Selvom der gennem bogen værges mod en essentialisering af religion og kultur, peger undersøgelserne dog på, at religion *kan* være en determinerende faktor i integrationsprocessen. Der er eksempelvis forskel på vietnamesiske buddhister og kristne, men i forhold til religion og integration peger bogen igen mod komplekse og relative forklaringsmodeller, hvor andre variabler end "religion", såsom alder, socialisering, religiøst engagement og

Frontsang fra de varme lande

Nyligen genudsendte Trykkefrihedsselskabets forlag den alternativt velsignende sognepræst og forhenværende feltpræst Thomas Østergaard Aallmanns beretning fra den front, han til støtte for de af Danmark udsendte unge mænd og kvinder var blevet sendt til. Med nogle års forsinkelse anmeldes nu Løvehjerner – dette eklatante særsyn inden for danske skildringer af krig.

AF JOHAN CHRISTIAN NORD

Aallmann har en stemme; både de, der har hørt ham, og de, der har læst hans skrift, vil vide dette. Aallmann har en fyndig røst, der savner sin lige i det samtidige skrivende Danmark. I *Løvehjerner* mødes læseren af denne særegne røst, der hellere vil synge end sludre, hellere prædike end diskutere. Allerede i forordet slås tonen an; med *Løvehjerner* forestiller Aallmann sig ingenlunde at komme i tale med den åndløse, for hvem hans bog nødvendigvis må fremtræde som – netop – åndsforladt, som det hedder i værkets præludium. Han har ikke villet række hånden ud til – eller drage våben mod – de snakkendes gode selskab, ikke diskutere med dem, der allerede finder det for meget efter det første par siders tilkendegivelse af den lille bogs anliggende i form af en hyldest til de, der tog af sted. Han har villet synge og derved gøre sit for at vække den ånd, han så hos de, der tog af sted og i yderste konsekvens faldt på fremmed jord, da fædrelandet og nødvendigheden kaldte. Således feltpræsten.

FRONTEN, HJEMMET OG KALDET

Løvehjerner er grundlæggende en bog om fronten og dermed en beretning om et sted, hvortil de færreste har den mindste form for direkte kendskab. I denne henseende står bogen i folkeoplysningens tjeneste; her oplyses så vidt muligt den, der ikke selv tog af sted, om det sted, han egentlig ikke kan forstå. Men ud over at være et personligt anlagt erfaringskondensat må bogen tillige opfattes som noget andet, nemlig en bekendelse. En bekendelse af at have et ståsted og en bekendelse til dette ståsted, såvel åndeligt som aldeles konkret. Et af kernepunkterne i *Løvehjerner* angår det at høre og at have hjemme et sted. I Aallmanns højstemte tale deklameres tilhørsforholdet således:

»Når først klokken falder i slag, og man kryber i læ bag en maskingeværposition, når lemlæstelsens krogede finger peger på dig og kaster pjat på porten, når alt omkring dig er død og undergang, og intet af det, du møder og ser, minder dig om, hvem du er, så forstår man, hvad det betyder at høre hjemme, at have fred og del i et fremavlet og fortjent fællesskab«. Således kædes altså krigen, hjemmet og kaldet til at forsvare dette hjem sammen i en i nyere tid temmelig uset – for nogle givetvis uhørt – patos.

ENTEN – ELLER

Det er og bliver en floskel, men her er det min temmelig klare overbevisning, at det tillige er en sandhed; *Løvehjerner* er en bog, der groft sagt har den særegne karakter uvægerligt at måtte udløse én af tvende reaktioner: afsky eller begejstring. Enten elske denne lille hymne til de kæmpende og faldne og den ånd, der var i dem og også kan vækkes andetsteds, eller, hvis et divergerende sindelag opfylder den læsandes indre, hade dette svulstigt højstemte og proklammatisk manifest. Han kaldte de kæmpende for dragedræbere og indhyllede dem i og sang til dem om de store fortællinger. I *Løvehjerner* mærker man i sandhed denne sangervilje, og dette i en grad hvor det bliver aldeles usandsynligt, at de, hvis ører i reglen vederkvæges af en ganske anden musik, overhovedet vil kunne lytte med uden at høre andet end en fæl mislyd.

PRØV DA ALLIGEVEL

Jeg ville gerne videregive en opfordring til at læse feltpræstens lille bog, men mon ikke

læseren allerede kender sit øre ganske godt og allerede ved om begejstring, hovedrysten eller kvalme bliver følgen af at lytte mere? Men prøv da alligevel, man kan jo blive overrasket over sig selv. Og hvis det bliver for meget, kan man jo Gud ske lov altid ty til analytisk kølighed og i en forstandig tone og godt på afstand udbrede sig om dette særegne menneske.

Løvehjerner

- med panserinfanterierne i Helmand

Thomas Østergaard Aallmann,

Trykkefrihedsselskabet 2010,

127 sider,

150 kr.

Livsdrømmene realiseret i praksis

Jeg har altid haft store drømme, og i mit teologistudium har jeg været meget fokuseret på, hvordan jeg kunne realisere dem i praksis. Derfor har jeg opsøgt muligheder for at anvende min viden fra universitetet, hvilket blandt andet har medført et kendskab til kommunikation og ført mig ind i den projektorienterede verden.

FOTO | IVAN SAABYE NIELSEN

AF DITTE BRUUN LAURSEN

Jeg husker tydeligt alle mine drømme og eventyr fra barndommens gade, hvor jeg kunne skifte identitet, arbejde og beskæftigelse hver dag – bare ved at træde ind i en ny leg. Vejen dertil var enkel – med fri adgang, fabeldyrkolleger og uden optagelseskra. Det krævede blot en drøm, en fantasi at føre sin egen definerede virkelighed ud i legen.

VALGET

Alle drømme begynder med en scene, som skal sættes. Denne artikels sceneopsætning begynder i 2004, hvor jeg som lykkelig og nyudsprunget student med lyst tøj og bidemærket hue havde modtaget mit AU studiekort, som hurtigt havde vundet indpas i pungens forreste og synlige lomme. Her stod jeg med et ben i begge verdener vel vidende, at jeg havde artikuleret det første vigtige skridt i mit ansvar for min uddannelse og for min drøm. Jeg havde ikke været i tvivl om, at jeg ville søge teologiuddannelsen, men det aktive valg fordrede alligevel en mere eller mindre udtalt sceneopsætning, som tog udgangspunkt i ét valg, én drøm. Forstået således udgjorde det aktive valg af uddannelse den spæde aktualisering af drømmen.

MØDET

Foruden sceneopsætningen er det nødvendigt at integrere nogle elementer og aktører i drømmen, som karakteren kan

udvikles gennem. Jeg vil fokusere på mødet med fagligheden: Som studerende fandt jeg mig selv i den privilegerede situation, at passionerede forskere stod klar til at dele deres entusiasme for faget med hele min rusårgang. Men jeg erfarede også hurtigt, at mødet med fagligheden ikke var tilfredsstillende ved, at jeg blot var modtagende. Derimod krævede mødet, at jeg indgik med et aktivt »hej« til indholdet og selvstændigt introducerede mig selv i forholdet. Jeg havde således et særligt ansvar for at definere fagligheden i forhold til mig selv, min studieverden og den virkelighed, hvori jeg senere skulle omsætte fagligheden. Derfor mødte jeg som studerende tidligt spørgsmålet om, hvad jeg ville med min uddannelse, og hvordan jeg bedst nåede derhen. For at nå det mål måtte jeg netop kende både fagligheden og mig selv heri.

PRAKTIKKEN

Når scenen er sat, og aktørerne og elementerne er introduceret, centrerer øvelsen. Gennem min uddannelse blev det muligt for mig at afprøve, omsætte og udvikle mine kompetencer i forskellige rum, der alle havde relation til drømmen. Som et konkret eksempel kan jeg nævne min praktikperiode i Amnesty International, hvor jeg arbejdede med projektledelse og kommunikation. Og da den første kampagne, vi skulle implementere og afvikle, omhandlede dødsstraf, oplevede jeg at kunne trække på samtlige tre søjler inden for den teologiske disciplin. På den måde kunne jeg blandt andet gennem min praktik definere drømmens scene og mødets faglighed og dermed min egen karakter i, hvad der viste sig at være en drømmeuddannelse.

DEN PROJEKTORIENTEREDE VERDEN

Gennem mit praktikforløb fik jeg mulighed for at arbejde med problemstillingerne ud fra et historisk, analytisk og etisk perspektiv, samtidig med at jeg blev afklaret med, hvad jeg gerne ville anvende min uddannelse til. Jeg havde gennem tidligere studiejobs stiftet et indgående kendskab til kommunikation og formidling, hvilket havde vækket min nysgerrighed og allerede skærpet mit uddannelsesfokus. Men praktikforløbet muliggjorde en unik koncentration om de kommunikative virkemidler og introducerede mig endvidere for den projektorienterede verden. Som en yderligere bonus erfarede jeg vigtigheden af det kollegiale fællesskab som et enestående element for vidensdelingen og sparringen. Med andre ord fungerede praktikforløbet som et udviklende og vekselvirkende forhold med mit studium, og det gav et utrolig stort fagligt og personligt udbytte.

FOTO | AMNESTY INTERNATIONAL AARHUS

I Amnesty International arbejdede jeg med projektledelse og kommunikation. Og jeg kunne også trække på teologien.

Sammenlægning og lukning

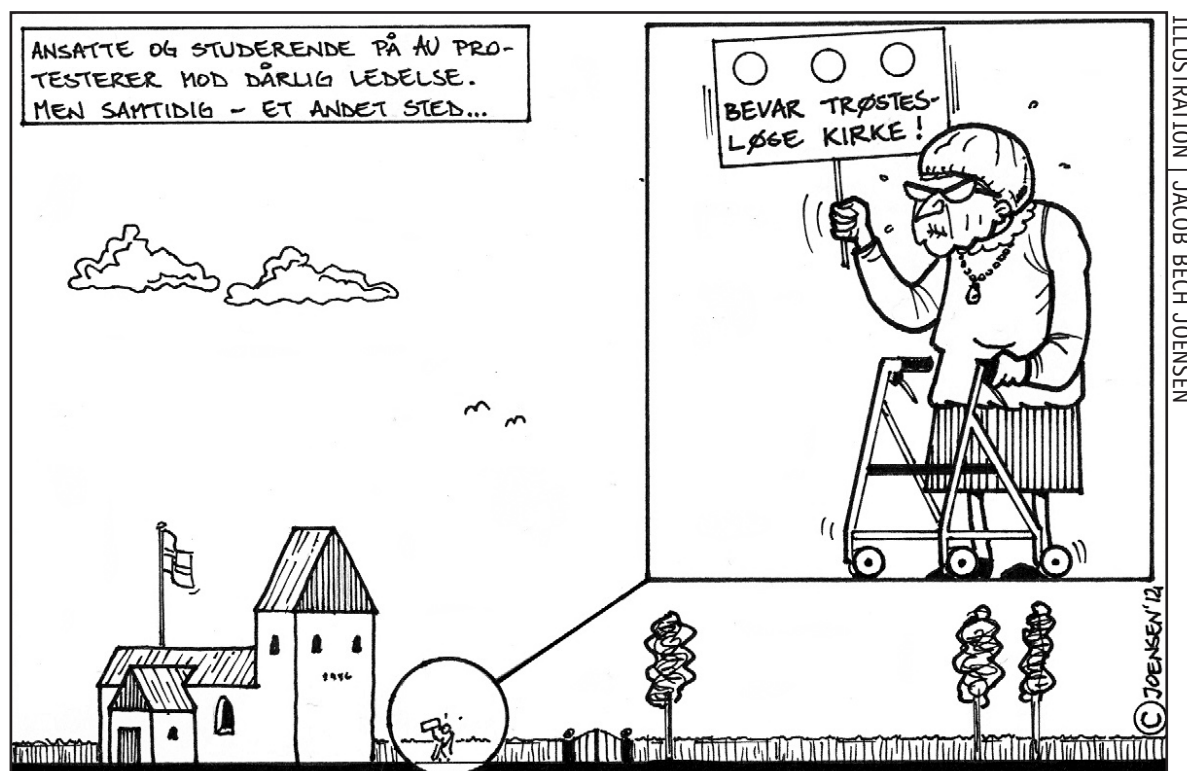

ILLUSTRATION | JACOB BECH JOENSEN

Hvad synes du om 'Kantine-Gitte'?

FOTO | ALEXANDER RØNHOLT

ANNA KÄKELÄ JØRGENSEN, STUD. MAG.
'Kantine-Gitte' er indbegrebet af en universitetsmor, hvis sådan én findes. Da min taske var gået i stykker en dag, slog Gitte til med Vita-Wrap, og tasken holder den dag i dag. Jeg synes, at hun er et varmt menneske, der altid står klar med et smil og god service. Jeg tror faktisk aldrig, at jeg har set hende sur.

ANDERS SINDING, STUD. THEOL.
Man lægger ikke så meget mærke til Gitte, og dog er hun den bærende kraft bag maskinen. Hvad skulle vi dog gøre uden hendes altid smilende ansigt, der fra tidligt om morgenen, mens fanden endnu tager sko på, står klar med alt, hvad hjertet kan begære. Hvem har brug for Noma, når vi har Gitte, den vagtsomme beskytter? Ikke helten vi fortjener, men helten vi behøver.

REGINA ULF CHRISTENSEN, STUD. MAG.
Jeg synes, at 'Kantine-Gitte' er alletiders! Jeg har været i mange forskellige kantiner i forbindelse med mit sidefag, og der er bestemt ingen, der lever op til Gitte. Hun er altid i godt humør og er utrolig hjælpsom. Dette både, når det kommer til foreningerne på Teologisk Fakultet, men også i forhold til den enkelte studerende.

MARTS	ARRANGEMENT	BESKRIVELSE
15.	19.00 - 22.00	Foredrag 3 lynforedrag om 1700-tallets verden v/ Mikkel Thorup, Niels Kayser Nielsen og Carsten Bach-Nielsen, Århundredets 1700 Festival (Aarhus Domkirke)
22.	12.00 - 13.00	Frokostmøde 'Mysticism' v/ Armin W. Geertz, Religion, Cognition & Culture (RCC) (lok. 238, bygn. 1442)
28.	13.00 - 16.00	Foredrag 'Glosses and Interpolations in Pauline Letters' v/ Jan Doehorn og Kasper Bro Larsen m.fl. (lok. 340, bygn. 1443)
28.	19.30	Foredrag 'Kristendom, Køn og Seksualitet' v/ Benedicte Hammer Præstholm, Teologisk Forening og Religionsvidenskabelig Forening (Aud. 3, bygn. 1441)
29.	12.00 - 13.00	Frokostmøde 'From Neurons to Night of the Living Dead: Toward an Integrative Theory of Horror Fiction' v/ Mathias Clasen, Religion, Cognition & Culture (RCC) (lok. 238, bygn. 1442)
29.	14.00 - 16.00	Gæsteforelæsning 'The Ecological Future of Christian Theology' v/prof. Jürgen Moltmann, Teologi (Mødesal 2, Studenternes Hus)
APRIL	ARRANGEMENT	BESKRIVELSE
10.	12.00 - 13.00	Frokostmøde 'Religions sociologiske teorier om religiøs transformation' v/Lars Ahlin, Center for Samtidsreligion (CSR) (lok. 212, bygn. 1442)
12.	12.00 - 13.00	Frokostmøde 'Literacy and Religion' v/Gabriel Levy, Religion, Cognition & Culture (RCC) (lok. 238, bygn. 1442)
17.	12.00 - 13.00	Frokostmøde 'Easternization Theory' v/ Jørn Borup, Center for Samtidsreligion (CSR) (lok. 212, bygn. 1442)
17.	19.30	Foredrag 'Sandheden i Løgnens Gevandter: Schopenhauers Religionsfilosofi' v/Søren Fauth, Religionsvidenskabelig Forening (Aud. 3, bygn. 1441)
18.	19.30	Foredrag 'Indre Mission i Dansk Kirkeliv' v/ Kurt Larsen og Hans-Ole Bækgaard, Teologisk Forening (Aud. 2, bygn. 1441)

For flere arrangementer se <http://cas.au.dk/aktuel/>

Spændende arrangementer

SÆRARRANGEMENT:

ET HELT DØGN I TEOLOGIENS TEGN

Fra den 13. april til den 14. april bliver området omkring Aarhus Domkirke og Aarhus Katedralskole omdannet til et teologisk mødested med foredrag, gudstjenester og debat. Programmet byder desuden på kunststillinger i Domkirken og på Kvindemuseet samt en 24-timers salmemaraton. Hele arrangementet er gratis og er arrangeret af teologi og religionsvidenskab sammen med Jyllands biskopper, Diakonhøjskolen, Aarhus Katedralskole m.fl. *Fredag d. 13. april til lørdag d. 14. april. I og omkring Aarhus Domkirke. Læs mere på www.teologiensdoegn.dk*

SCHOPENHAUER MELLEM BUDDHISME OG KRISTENDOM

Professor (MSO) i tysk litteratur ved Aarhus Universitet Søren Fauth præsenteres af Religionsvidenskabelig Forening til at holde et foredrag om den tyske kristendomskritiker Arthur Schopenhauer, der, skønt han var en indædt modstander af kristendommen og al dens væsen, ikke kunne se sig fri for at benytte sig af et kristent vokabular og have tanker til fælles med for eksempel Luther. Foredraget vil berøre forskellige temaer i Schopenhauers religionskritik, og derved give en generel introduktion til Schopenhauers religionsfilosofi.

Tirsdag den 17. april kl. 19.30 i Auditorium 3, bygn. 1441, Aarhus Universitet.

